

Pedagogisch beleid op Daltonschool Culemborg 2016-2017

Inleiding

In 2013 is Daltonschool Culemborg gestart met het project “De nieuwe weg”. Met dit project zijn er een aantal doelen gesteld. De verandering vraagt om aanpassing van het huidig pedagogisch beleid. Om projectdoel 3 te realiseren “De school biedt kinderen de mogelijkheid om, zowel binnen schools als tijdens verlengde schooldagen, hun talenten te ontwikkelen”, is er gekozen voor de Daltonacademie. Tijdens de activiteiten van de Daltonacademie werken de kinderen buiten het eigen klaslokaal en krijgen zij les van verschillende docenten. Hiervoor is het nodig dat de leerlingen bepaalde sociale vaardigheden hebben en verder ontwikkelen. Om het gedrag zo goed mogelijk te monitoren/begeleiden is er aanvullend op huidige pedagogisch beleid gekozen voor het invoeren van de verantwoordelijkheidscontracten. (zie bijlage 1) Ons beleid ondersteunt tevens projectdoel 7: “een gezond leefklimaat”

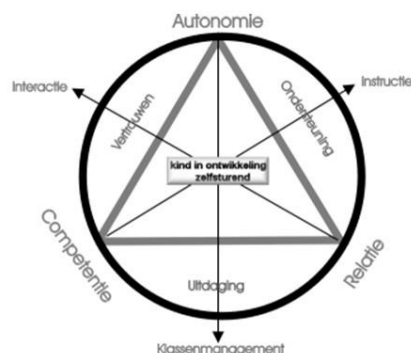
Huidig pedagogisch beleid

Ons pedagogisch beleid is gebaseerd op de Daltonprincipes **vrijheid in gebondenheid, zelfstandigheid en samenwerking**. (zie bijlage 2)

Pedagogische basisklimaat

Onze Dalton uitgangspunten sluiten nauw aan op het pedagogisch basisklimaat.

Relatie is voor ons het vertrekpunt om het gevoel van autonomie en competentie te laten groeien.

De afspraken en regels waar we mee werken.

Basisafspraken die voor elk kind gelden:

- We sluiten niemand buiten. Leerkrachten stimuleren kinderen er voor open te staan dat iedereen mee kan doen.
- We pesten niet op school. Alle leerkrachten werken actief mee om pesten tegen te gaan en elk kind kan rekenen op onze volledige steun.
- We willen dat elk kind met plezier onze school kan bezoeken. We verwachten dan ook van al onze medewerkers en elk kind dat zij hier een actieve rol in spelen.

Afspraken op klassenniveau:

De klassenregels worden aan het begin van het schooljaar, in samenspraak met de leerlingen gemaakt. Hangen op een duidelijk zichtbare plaats in het groepslokaal en worden regelmatig in de groep besproken.

Afspraken op schoolniveau:

Als je een probleem hebt waar je alleen niet uitkomt, kan je altijd de juf/meester om hulp vragen. Er zijn ook mediators op school die je kunnen helpen.

De afspraken passen binnen het schoolbeleid en zijn vastgesteld in samenspraak met team en ouders. Deze afspraken staan op de weektaak en worden wekelijks op groepsniveau besproken (zie bijlage 3).

Volgen van leerlingen

We volgen de leerlingen met het LVS Kijk en Scoll. Aan de hand van deze gegevens worden de groepsplannen opgesteld. Dit gebeurt 2 keer per jaar. De acties die daaruit voortvloeien, worden in de klas uitgevoerd. 2 keer per jaar worden de groepsplannen geëvalueerd en houden de leerkrachten tijdens een onderwijsinhoudelijke een korte presentatie over bevindingen en uitvoering van de groepsplannen.

Leerlingen die volgens het LVS uitvallen op een van de onderdelen kunnen door leerkrachten worden aangemeld voor extra ondersteuning. Deze ondersteuning kan bestaan uit:

- Tekentherapie
- Dramatherapie
- School maatschappelijk werk

Let op: De leerkracht voert regie en is verantwoordelijk voor verslaglegging en de communicatie met alle betrokkenen.

Bewaken van de veiligheid

Er wordt elke 2 jaar in april een onderzoek naar pestgedrag gedaan onder de leerlingen op school.

De resultaten worden in het team besproken en er wordt gericht actie ondernomen.

In het verleden heeft dit tot gevolg gehad dat:

- Alle leerkrachten zowel om 10.15u als om 12.45u pleinwacht lopen.
- Het toezicht tijdens de pleinwacht verspreid over de buitenruimte is verdeeld.
- Bij het naar binnen gaan, staan leerkrachten verdeeld op "de route".

Mededelingen vanuit de groep

"Mededelingen vanuit de groepen" is een vast onderdeel op de agenda van de vergaderingen. Het is geen leerlingbespreking, maar belangrijke zaken worden wel gemeld.

Vertrouwenspersoon

Juf Coby is de vertrouwenspersoon op school, zowel voor ouders als voor de kinderen.

Dit wordt elk jaar aan het begin van het schooljaar bekend gemaakt. Kinderen krijgen het mondeling te horen en ouders worden in de nieuwsbrief op de hoogte gesteld.

De kinderen kunnen hun verhaal ook altijd kwijt bij elke andere leerkracht of de directie.

Verantwoordelijkheidscontracten

Doel van de contracten

Door het werken met de contracten ontwikkelen kinderen sociaal emotionele vaardigheden op verschillende niveaus. Deze vaardigheden horen bij onze visie op kinderen en sluiten aan bij de daltonprincipes (*zie bijlage 2*).

Door het inzetten van de contracten wordt er ook gewerkt aan de SLO TULE doelen. Het betreffende domein is Oriëntatie op jezelf en de wereld/ Mens en samenleving

Kerdoel 34

De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen.

Kerdoel 36

De leerlingen leren hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burger.

Kerdoel 37

De leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen.

De leerlijnen staan verder uitgewerkt op de site van het SLO:

<http://tule.slo.nl/OriëntatieOpJezelfEnWereld/F-KDOriëntatieJezelfEnWereld.html>

Leerlingenraad

Vanaf januari 2015 zijn we gestart met de leerlingenraad.

Doel van de leerlingenraad

- Leerlingen hebben een eigen stem binnen de schoolorganisatie, zodat ze weten dat ze meetellen
- Ze maken spelenderwijs kennis met democratische beginselen
- Betrokkenheid met school van leerlingen bevorderen
- Verantwoordelijkheid voor schoolse zaken bevorderen
- De leerlingen krijgen een beter inzicht in de organisatie van de school
- Kwaliteit van de schoolorganisatie bevorderen
- De leerlingen laten ondervinden wat realistisch en haalbaar is
- Bevorderen van actief burgerschap.

De basisafspraken zijn:

- De leerlingenraad is een democratisch gekozen afvaardiging van de groepen 3 t/m 8
- De groep overlegt van tevoren welke competenties de afgevaardigde moet bezitten
- Hulpmiddel bij het in kaart brengen van de competenties is het Kinderkwaliteitspel (*zie bijlage 5*)
- De leerlingenraad vergadert 1 keer per 2 maanden met de directie
- Zowel deelnemers van de leerlingenraad, leerlingen, leerkrachten als directie mogen onderwerpen inbrengen.

(Zie verder bijlage 4)

Ontwikkelpunten 2015-2016

Op schoolniveau

- Tijdens onderwijs inhoudelijke vergaderingen: Zo nodig bijstellen van de Verantwoordelijkheidscontracten, bewaken van het proces/de werkwijze, beoogde effecten en borgen.
- Ouderavond: Gedragsregels op schoolniveau in samenspraak met ouders bijstellen zodat zij beter aansluiten op onze pedagogische visie en beleid.
- Volgens toetskalender: 2 keer per jaar groepsplan sociaal-emotionele ontwikkeling (groep 1/2 t/m 7/8) inclusief de uitvoering van de daaraan gekoppelde acties en evaluaties op onderwijsinhoudelijke vergaderingen.
- 2016-2017 Uitwerken beleid van de **3 domeinen burgerschapsvorming**:
 1. *Democratie* - kennis over de democratische rechtstaat en politieke besluitvorming; Democratisch handelen en de maatschappelijke basiswaarden
 2. *Participatie* - kennis over de basiswaarden en mogelijkheden voor inspraak en vaardigheden en houdingen die nodig zijn om op school en in de samenleving actief mee te kunnen doen
 3. *Identiteit* - verkennen van de eigen identiteit en die van anderen; voor welke (levensbeschouwelijke) waarden sta ik en hoe maak ik die waar?
Zie voor info: <http://jongeburgers.slo.nl/>

Groep 1/2

- Najaar 2015 Visualiseren en afspraken maken die aansluiten bij het beleid van de Verantwoordelijkheidscontracten

Bijlage 1

Verantwoordelijkheidscontracten

Inleiding

Om als leerkracht de kinderen goed te kunnen volgen hebben we in 2014-2015 de verantwoordelijkheidscontracten ingevoerd. Dit is met name ontstaan doordat kinderen deelnemen aan verschillende activiteiten van de Daltonacademie en hierdoor ook te maken krijgen met andere docenten. De *Verantwoordelijkheidscontracten* versterken de sociale vaardigheden, verantwoordelijkheid en zelfstandigheid van onze leerlingen. De verschillende niveaus staan onderaan dit document beschreven.

Werkwijze

Kinderen krijgen in eerste instantie allemaal een oranje contract

Omdat wij er vanuit gaan dat een gemiddeld kind op een daltonschool zelfstandig op een werkplek buiten de groep kan werken en ook naar leerkrachten luistert, vertrouwen wij er op dat het overgrote deel van onze leerlingen zich houdt aan de afspraken die gelden voor een oranje contract. Elk kind start daardoor met het "Oranje contract".

Wanneer over te gaan op contract op een ander niveau

Kinderen kunnen op eigen initiatief of op initiatief van de groepsleerkracht in aanmerking komen voor een contract op een ander niveau.

Dit gebeurt na het voeren van contract gesprekjes. Tijdens deze gesprekjes worden de vaardigheden besproken die bij het betreffende niveau horen.

Er wordt besproken of de kinderen de vaardigheden van het volgende contract aan kunnen. Hierbij is het belangrijk om duidelijk te bespreken wat het inhoudt om een ander contract te hebben

Leerkrachten bekijken wekelijks de contracten van de kinderen in hun groep en bespreken dit ook met de kinderen.

Fysiek geweld is een duidelijke grens. Als dit voorkomt krijgt het kind een nieuw contract dat een of twee niveaus lager is.

Wie schrijven er op de contracten

Alle leerkrachten, directie, IB-er en docenten van de Daltonacademie kunnen aantekeningen maken op de contracten.

Wanneer schrijven we op de contracten

Het schrijven gebeurt op initiatief van eerder genoemde personen.

Wat schrijven we op de contracten

De aantekeningen worden gemaakt als een kind in positief of negatief opvalt. De aantekeningen bestaan zo veel mogelijk uit concreet waarneembaar gedrag en sluiten aan bij het contractniveau van de leerlingen.

Positieve opmerkingen hebben een betere uitwerking op het gewenste gedrag en hebben de overhand.

Contact met docenten Daltonacademie

Zodra er een nieuwe docent betrokken is bij de Daltonacademie of het leerproces op school, worden bovenstaande regels met hen besproken door de projectleider.

Verantwoordelijkheden

Verantwoording directie

Bovenstaand beleid moet duidelijk zijn voor alle leerkrachten en ouders. Directie is ook verantwoordelijk voor het realiseren en faciliteren van de ontwikkelpunten.

Verantwoording groepsleerkrachten

Bovenstaand beleid moet duidelijk zijn voor alle kinderen in de groep en de leerkracht begeleidt het proces. Bovenstaand beleid moet duidelijk zijn voor alle betrokken docenten van de Daltonacademie.

Verantwoordelijkheden leerlingen groep 3 t/m 8

Leerlingen hebben het contract bij zich als zij buiten de groep werken. Als zij deelnemen aan activiteiten van de Daltonacademie leveren zij het contract in bij de docent van de activiteit.

De verschillende niveaus

Rood = niveau 1

Kinderen met een "rood contract" kunnen het volgende:

Kinderen houden zich aan de regels en afspraken in de klas.

Kinderen met een rood contract mogen het volgende:

Zij mogen onder toezicht werken in hun eigen klas.

Oranje = niveau 2

Kinderen met een oranje contract kunnen het volgende:

Zij houden zich aan de regels en afspraken in hun klas.

Zij houden zich aan de afspraken en groepsafspraken die zij met hun juf/meester hebben gemaakt.

Zij houden zich aan de afspraken die gelden voor de zelfstandige werkplekken buiten de klas.

Zij luisteren ook naar andere leerkrachten.

Kinderen met een oranje contract mogen het volgende:

Zij mogen zonder toezicht werken in de school.

Zij mogen deelnemen aan de Daltonacademie.

Groen = niveau 3

Kinderen met een groen contract kunnen het volgende:

Zij houden zich aan de regels en afspraken in hun klas.

Zij houden zich aan de afspraken en groepsafspraken die zij met hun juf/meester hebben gemaakt.

Zij houden zich aan de afspraken die gelden voor de zelfstandige werkplekken buiten de klas.

Zij luisteren ook naar andere leerkrachten.

Zij kunnen zelfstandig helpen bij taken die ook buiten de klas plaatsvinden.

Zij ruzies helpen oplossen.

Kinderen met een groen contract mogen het volgende:

Zij mogen zonder toezicht werken in de school.

Zij mogen deelnemen aan de Daltonacademie.

Van kinderen met een groen contract wordt ook wat verwacht:

Zij helpen hun juf/meester afgesproken taken uitvoeren in de hele school.

Zij voeren in opdracht of op eigen initiatief, na overleg met de leerkracht extra taken uit.

Zij helpen met het oplossen van ruzies.

Zij kunnen worden ingezet als mediator op groeps- en schoolniveau

Bijlage 2: Daltonprincipes

Vrijheid en verantwoordelijkheid

Grenzen stellen

Op een Daltonschoon leren kinderen door het zelfstandig opdoen van kennis en ervaring. Vrijheid is noodzakelijk om eigen keuzes te kunnen maken, eigen wegen te vinden. Maar vrijheid betekent niet dat alles zomaar kan en mag. 'De ideale vrijheid is geen vrijblijvendheid en nog minder is het ongedisciplineerdheid. Het kind dat maar doet waar het zin in heeft, is niet vrij. Integendeel, het wordt een slaaf van slechte gewoontes, egoïstisch en ongeschikt voor een leven met anderen', zei pedagoge Helen Parkhurst al in 1922. Parkhurst is de grondlegster van het Daltononderwijs. De docent biedt iedere leerling de structuur om met vrijheid te kunnen omgaan.

Verantwoordelijkheid leren

Vrijheid betekent in het Daltononderwijs: kunnen omgaan met verantwoordelijkheid. Uitgangspunt is het vertrouwen in de eigen kracht van ieder kind. Docent en leerling maken samen afspraken over de leerstof. De leerling schat zelf in wat het nodig heeft om een taak te kunnen doen en hoeveel tijd het nodig heeft. Achteraf legt het verantwoording af aan de docent.

Stap voor stap

De leerlingen leren stap voor stap vrijheid te hanteren. Bij kleuters gaat het om kleine, overzichtelijke keuzetaken die ze zelfstandig uitvoeren. Naarmate kinderen en jongeren zich verder ontwikkelen, worden taken omvangrijker en complexer. Net als op alle scholen wordt de inhoud van de leerstof grotendeels bepaald door de kerndoelen van de overheid, samenleving, schoolplan en dergelijke.

Zelfstandigheid

Zelfstandige mensen

Het Daltononderwijs wil kinderen vormen tot volwassenen die zelfstandig kunnen denken en handelen. Daarvoor is nodig dat kinderen en jongeren leren hoe je informatie vergaart, hoe je zaken op waarde kunt schatten en hoe je keuzes maakt. Daarin zal ieder mens verschillen, daarom kiest het Daltononderwijs voor een meer individuele benadering.

Zelfstandig werken

Ieder kind en iedere jongere heeft recht op optimale kansen om zichzelf te ontwikkelen. Daarom wordt op Daltonschoon veel zelfstandig gewerkt. De docent onderzoekt steeds wat ieder nodig heeft om iets specifiek te kunnen leren. Zijn rol is het begeleiden en coachen van iedere leerling, het initiatief blijft zoveel mogelijk bij de leerling.

Samenwerking

Respect voor de ander

Om later als volwassene te kunnen deelnemen aan de samenleving moet je leren samenwerken. Ook met mensen die je niet zelf kiest. Daarom wordt op Daltonschoon veel aandacht besteed aan het spelen en werken in groepjes. Meestal gaat het om leerlingen uit dezelfde klas die samen een opdracht uitvoeren, maar ook gebeurt het dat leerlingen van verschillende leeftijden moeten samenwerken. Al doende leren ze te luisteren naar elkaar en respect te hebben voor elkaar. Ieder mens is immers verantwoordelijk voor zichzelf en voor zijn omgeving.

Model Daltononderwijs

Bijlage 3

Gedragregels op schoolniveau

- Leerkrachten, kinderen en ouders houden rekening met elkaar in spel en werk
- Leerkrachten, kinderen en ouders doen al het mogelijke om (digitaal) pesten te voorkomen
- Internet wordt op de juiste manier gebruikt
- Voetballen mag op de daarvoor aangewezen plaatsen
- In de pauzes is er voldoende en verspreid toezicht van leerkrachten op de pleinen
- Leerkrachten, kinderen en ouders zorgen ervoor dat iedereen ongestoord kan werken

Bijlage 4

Concept Leerlingenraad

Vanaf januari 2015 zijn we gestart met de leerlingenraad.

Doel van de leerlingenraad

- Leerlingen hebben een eigen stem binnen de schoolorganisatie, zodat ze weten dat ze meetellen
- Ze maken spelenderwijs kennis met democratische beginselen
- Betrokkenheid met school van leerlingen bevorderen
- Verantwoordelijkheid voor schoolse zaken bevorderen
- De leerlingen een beter inzicht in de organisatie van de school bijbrengen
- Kwaliteit van de schoolorganisatie bevorderen
- De leerlingen laten ondervinden wat realistisch en haalbaar is
- Bevorderen van actief burgerschap.

De basisafspraken zijn:

- De leerlingenraad is een democratisch gekozen afvaardiging van de groepen 3 t/m 8
- De groep overlegt van tevoren welke competenties de afgevaardigde moet bezitten
- Hulpmiddel bij het in kaart brengen van de competenties is het Kinderkwaliteitspel
- De leerlingenraad vergadert 1 keer per 2 maanden met de directie
- Zowel deelnemers van de leerlingenraad, leerlingen, leerkrachten als directie mogen onderwerpen inbrengen.

De organisatie

- In de groepen 3 t/m 8 worden jaarlijks in het begin van het jaar verkiezingen gehouden
De leerkracht mag dit naar eigen inzicht doen: een grote campagne of gewoon een kringgesprek met een stemronde
- Voordat de verkiezingen worden gehouden geven de leerkrachten in de betrokken groepen een uitleg over de leerlingenraad, waarbij zij uitleggen wat de leerlingenraad is, wat van een lid verwacht wordt, hoe de verkiezingen verlopen en hoe besprekpunten worden geïnventariseerd
- In elke groep wordt 1 leerling gekozen die namens de groep het woord zal voeren in de leerlingenraad
Er mogen geen plaatsvervangers in de ledenraad
- De leden kiezen in de eerste vergadering een voorzitter en secretaris/notulant
- De laatste notulen worden gepubliceerd op de website en in het halletje
- De leerlingenraad komt 5 keer per schooljaar bij elkaar, onder schooltijd of na schooltijd, of op enig moment dat één van de leden daartoe oproept
- Bij elke vergadering is de directeur (of als dit echt niet mogelijk is één van de leerkrachten) als adviseur/begeleider/vraagbaak aanwezig
- De leden van de leerlingenraad lichten de besluiten van de leerlingenraad toe in hun eigen klas
- De leerlingen blijven een heel schooljaar in de leerlingenraad, maar zijn herkiesbaar

Waarover kan de leerlingenraad vergaderen?

- De leerlingenraad hangt een ideeënbus op, de ideeën worden besproken
- De leerlingenraad neemt ideeën mee vanuit de klas
- Leden van de leerlingenraad worden aangesproken over onderwerpen die kunnen worden ingebracht
- Een kringgesprek in de groepen gaat vooraf aan de vergaderingen, leerlingen kunnen tijdens deze gesprekken punten inbrengen
- Leden van de leerlingenraad komen zelf met ideeën
- Het team kan besprekpunten inbrengen
- Punten vanuit de leerlingenraad kunnen meegenomen worden naar de oudervereniging, de medezeggenschapsraad of het team

Mogelijke onderwerpen

- Het gebruik en de inrichting van het schoolplein
- Advies bij de organisatie van het schoolreisje
- Invulling geven aan weeksluitingen
- Bevindingen bij het gebruik van lesmethodes
- Adviseren bij festiviteiten.

Waar en wanneer vergadert de leerlingenraad?

- 1 keer per 2 maanden (5 keer per jaar), een half uur tot een uur onder schooltijd of direct na school in het kooklokaal

Hoe is het kiesreglement?

- Elk schooljaar worden tijdens de eerste schoolmaand nieuwe verkiezingen gehouden.
- Tijdens deze verkiezingen worden uit de groepen 3 t/m 8 een leerling verkozen die gedurende het gehele schooljaar zal zetelen in de leerlingenraad
- De kiesplicht geldt voor elke leerling uit groep 3 t/m 8.
- Om geldig te stemmen mag op elke stembrief slechts één kandidaat aangeduid worden.
- Leerkrachten mogen niet deelnemen aan de stemming.

Vergadering na de jaarlijkse verkiezingen van een nieuwe leerlingenraad

- Kennismakingsbijeenkomst
- Verkiezing van de voorzitter en notulant
- Gesprek over de bedoeling van de raad
- Planning volgende bijeenkomst

Bijlage 5

Ambitieux	Optimistisch
Avontuurlijk	Ordelijk
Behendig	Precies
Behulpzaam	Rustig
Bescheiden	Serieus
Betrouwbaar	Slim
Blij	Snel
Creatief	Sociaal
Dromerig	Speels
Eerlijk	Sportief
Enthousiast	Spontaan
Geduldig	Sterk
Gehoorzaam	Tevreden
Gevoelig	Voorzichtig
Gezellig	Vriendelijk
Grappig	Vrolijk
Gul	Wijs
Handig	IJverig
Kieskeurig	Zacht
Knap	Zelfstandig
Lief	Zorgzaam
Mooi	
Netjes	
Nieuwsgierig	
Open	